

بررسی ارتباطات اجتماعی جوانان و نحوه تعاملات آنها در فضای پارک (مطالعه موردی: جوانان شهر آمل)

بهشته محمدی^۱ و دکتر محمود شارع پور^۲

تاریخ وصول: ۹۵/۱۱/۲

تاریخ پذیرش: ۹۶/۹/۱۲

چکیده:

ارتباطات اجتماعی یکی از مهم‌ترین عوامل در برطرف کردن نیازهای افراد می‌باشد. هدف این مقاله بررسی ارتباطات اجتماعی جوانان در فضای پارک می‌باشد. روش این پژوهش پیمایش و جامعه‌ی آماری تحقیق شامل کلیه‌ی جوانان ۱۵-۲۹ سال ساکن شهر آمل می‌باشد و حجم نمونه تحقیق برابر با ۳۰۰ نفر از جوانان شهر است. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی محقق ساخته استفاده شده است یافته‌ها نشان می‌دهد که بین جنس و ارتباطات اجتماعی در فضای پارک ارتباط معناداری وجود دارد به طوری که پسران در این فضای شهری از ارتباطات اجتماعی بیشتری برخوردار می‌باشند. رابطه‌ی متغیرهای میزان تحصیلات و ارتباطات اجتماعی معنادار بوده است به طوری که افراد با تحصیلات بالاتر، ارتباطات اجتماعی کمتری برقرار می‌کنند. سن نیز رابطه‌ی معناداری با ارتباطات اجتماعی در محیط پارک دارد. البته در این تحقیق رابطه‌ی پنج متغیر مستقل با ارتباطات اجتماعی در پارک نیز سنجیده شده است. یافته‌ها حاکی از آن بود که مهم‌ترین عامل در ایجاد ارتباطات اجتماعی در فضای پارک دارا بودن سرمایه‌ی اجتماعی بالا می‌باشد.

مفاهیم کلیدی: ارتباطات اجتماعی، فضای پارک، انواع سرمایه، جوانان

^۱ کارشناس ارشد مطالعات جوانان دانشگاه مازندران (نویسنده‌ی مسئول)

beheshte.mohammadi@yahoo.com

^۲ استاد گروه علوم اجتماعی دانشگاه مازندران sharepour@yahoo.com

مقدمه و بیان مسأله

پارک فضای عمومی است که اشخاص بیگانه با یکدیگر ملاقات می‌کنند (تامپسون^۱، ۲۰۰۲). وجود پارک در محیط شهری از اختلالات محیط زیستی جلوگیری می‌کند. فضای پارک، یکی از مهم‌ترین فضاهای اجتماعی است و با یک شبکه‌ی اجتماعی که باعث ایجاد ارتباطات مناسب بین گروه‌های مختلف فرهنگی می‌شود. پارک به دلیل ویژگی زیست‌محیطی و ویژگی اجتماعی باعث تغییر نگرش عمومی افراد و گروه‌های مختلف می‌شود (کارپرو^۲، ۲۰۱۱). پارک‌ها فضایی هستند که اوقات فراغت افراد در آن می‌گذرد. آنچه که باید در مورد پارک توجه شود اینکه در دسترس باشد و کیفیت تسهیلات و امکانات رفاهی داشته باشد. این عوامل باعث افزایش حضور افراد می‌شود. پارک‌ها علاوه بر اینکه فضایی برای ارتباطات اجتماعی و اوقات فراغت افراد است فضایی برای ورزش و فعالیت‌های ورزشی است که باعث افزایش سلامت افراد می‌شود (انگلیبرگ^۳ و همکاران، ۲۰۱۶). پارک‌ها و فضای سبز عمومی به دلیل اینکه دارای کارکردهای فراغتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی هستند از فضاهای عمومی مهم شهر محسوب می‌شوند؛ همچنین به سلامت روان ساکنان منطقه کمک می‌کنند و زندگی مدنی را برای ساکنان شهر ایجاد می‌کنند. علاوه بر این پارک فضایی برای گفتمان سیاسی و فرهنگی است (لی^۴، ۲۰۱۴). پارک‌ها فضایی در مقابل کارخانه‌ها و فضاهای خشک مسکونی هستند. فضایی برای شکل‌گیری گروه‌های اجتماعی و سرمایه‌ی اجتماعی است. می‌توان گفت یکی از فضاهایی که باعث توسعه‌ی شهری و مبارزه‌ی طبقاتی می‌شود پارک‌ها هستند زیرا افراد در هر گروه و طبقه می‌توانند بدون هیچ شرطی با گروه‌های دیگر طبقاتی ارتباط برقرار کنند (گابریل^۵، ۲۰۱۱). یکی از مهم‌ترین ویژگی پارک‌های شهری، فضایی برای اکوسیستم طبیعی است. افراد ساکن در شهر در محیطی به دور از طبیعت و زیبایی آن زندگی می‌کنند. وجود پارک‌های شهری فضای طبیعی و زیبایی را ایجاد می‌کند و باعث تماس و ارتباط بین منابع طبیعی و مناطق شهری می‌شود. وجود این فضا در شهر باعث افزایش اعتماد اجتماعی می‌شود و میزان چالش و درگیری‌های شهری را کاهش می‌دهد (تینون^۶ و همکاران،

¹ Thompson

² Carreiro

³ Engelberg

⁴ Li

⁵ Gabriel

⁶ Tynon

۲۰۱۴). نیلسون^۱ (۲۰۱۱)، پارک‌ها را به‌عنوان یک منطقه‌ی تفریحی می‌داند که اهداف سلامت شهروندان و ارزش زیست‌محیطی را دنبال می‌کند. لیتیمیکی^۲ (۲۰۰۸)، معتقد است که پارک‌ها علاوه بر ارزش‌های تفریحی و فراغتی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند آسیب‌هایی به همراه داشته باشد. مدیریت درست پارک دارای اهمیت است که این فضا را به یک منطقه‌ی ناامن شهری تبدیل نکند (یوگلا^۳، ۲۰۱۴). پارک‌های شهری و فضای سبز، تنها قطعه‌ی باقیمانده از زیستگاه "طبیعی" در مناطق شهری هستند. یک فضای طبیعی و زیست‌محیطی که جاسازی شده در یک ماتریس شهری است، این پارک‌ها به‌طور گسترده در اندازه، ترکیب، پوشش گیاهی و ساختار و سطح استفاده و مدیریت انسان متفاوت هستند (موریسن^۴، ۲۰۰۵).

جوانان از مهم‌ترین قشر هر جامعه محسوب می‌شوند و حضور فعال این قشر در شهر باعث شادابی و پویایی شهر می‌شود. بنابراین ارتباطات این گروه در شهر از اهمیت بالایی برخوردار است. یکی از بسترهای مناسب برای برقراری ارتباطات جوانان در شهر فضای پارک می‌باشد. پارک و امکانات موجود در آن می‌تواند جوانان را به خود جذب کند. پارک‌ها می‌توانند این امکان را ایجاد کنند که جوانان از گروه‌های مختلف با هم ارتباط برقرار کنند چه بسا برقراری ارتباطات بین گروه‌های مختلف جوانان باعث پاسخگویی به نیازهای متعدد آنان شود. عدم مدیریت درست، نبود امکانات مورد نیاز برای جوانان و نبود برنامه‌ریزی مناسب برای این فضا باعث دوری و فاصله‌ی جوانان از فضای پارک‌ها می‌شود و این فضا، به فضایی بی‌روح و مأمن معتادان تبدیل می‌شود و کارکرد اصلی خود را از دست می‌دهد. با توجه به اهمیت فضای پارک و اهمیت ارتباطات اجتماعی در فضاهای شهری از جمله پارک‌ها، در این تحقیق به بررسی میزان ارتباطات اجتماعی جوانان در فضای پارک پرداخته می‌شود.

پیشینه پژوهش

الف) تحقیقات داخلی

کوکبی و دیگران (۱۳۹۱)، مقاله‌ای با عنوان: «حیات جمعی در فضای عمومی سبز راه، نگرشی بر تنوع فرهنگی اجتماعی استفاده از فضا؛ مطالعه‌ی موردی: پارک خطی باغ

¹ Nilsson

² Lyttimäki

³ Ugglä

⁴ Morrison

بلند شیراز» نوشته‌اند. نویسندگان این مقاله معتقدند که در فضاهای شهری آمیخته با عناصر طبیعی روح زندگی جاری است و انسان همواره به این فضاها احساس تعلق می‌کند. هدف این تحقیق شناسایی عوامل تأثیرگذار در سرزندگی و حیات جمعی استفاده‌کنندگان از فضای عمومی سبز راه‌ها است. بدین منظور پارک خطی باغ بلند به‌عنوان گذری سبز در فضای شهری انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفته است. این مقاله برای شناخت کامل‌تر مفهوم زندگی اجتماعی در فضای عمومی شهری، با روشی توصیفی - تحلیلی و با بررسی متون تخصصی مختلف معیارهای تأثیرگذار آن را شناسایی کرده است. سپس داده‌ها از طریق پیمایش میدانی، مصاحبه‌های فردی، تکمیل پرسشنامه و نقشه‌برداری رفتاری گردآوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحقیق نشان‌دهنده تفاوت کارکردهای این گذر در طول شبانه‌روز، ایام و فصول سال و امکان‌پذیری استفاده از آن توسط گروه‌های سنی، جنسیتی و قومی مختلف با اهداف گوناگون است. همچنین کیفیت فیزیکی فضای عمومی، وجود امکانات و تسهیلات و زیبایی محیط پارک نیز می‌تواند باعث حضور مردم در پارک و ایجاد حیات جمعی شود (کوکبی و دیگران، ۱۳۹۱: ۹۷-۱۱۴).

لطیفی و سجادزاده (۱۳۹۳)، تحقیقی با عنوان: «ارزیابی تأثیر مؤلفه‌های کیفیت محیطی بر الگوهای رفتاری در پارک‌های شهری، مطالعه‌ی موردی: پارک مردم همدان» انجام داده‌اند. پژوهش آنها نشان می‌دهد که پارک‌های شهری به‌عنوان بخشی از فضاهای عمومی در شهرها، نقش مهمی در رفع نیازهای انسانی ایفا می‌کنند. بنابراین مقاله‌ی حاضر به رفتارهای شکل‌دهنده در این فضاها توجه کرده و آنها را مورد بررسی قرار داد. پارک مردم در شهر همدان به‌عنوان نمونه‌ی مطالعاتی این پژوهش انتخاب شده است. هدف از این مطالعه، شناسایی و ارزیابی محرک‌ها و الگوهای رفتاری کاربران در قالب نیازها و کیفیت‌های محیطی در پارک‌های شهری است. پژوهش حاضر، یک تحقیق میدانی با رویکرد توصیفی - تحلیلی است. در این تحقیق، علاوه بر تحلیل کیفی فضای شهری، به تحلیل کمی شاخص‌ها با استفاده از طراحی پرسشنامه و نقشه‌های رفتاری بر اساس حجم نمونه و تبدیل یافته‌های کیفی به مؤلفه‌های کمی از طریق نرم‌افزار *SPSS* پرداخته شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد با نگاهی به شرایط محیطی پارک مردم می‌توان گفت که این پارک در مقیاس شهری و فراشهری می‌تواند به‌عنوان یک کانون اصلی تعاملات اجتماعی و رفتاری در کنار جنبه‌های تفریحی آن در شهر همدان تعریف شود. از این رو لزوم توجه به مسائل مرتبط با قلمروها و الگوهای رفتاری کاربران و منطبق کردن آنها از هر حیث با شاخص‌های کیفیت محیطی امری ضروری به نظر می‌رسد. نیازهای

انسانی نتیجه‌ی تأثیر رفتار بر فضا و محیط است و قابلیت محیط، زمینه‌ساز انجام رفتارهاست (لطیفی و سجاده‌زاده، ۱۳۹۳: ۱۸-۳).

حمیدی و اسماعیل‌زادگان (۱۳۹۴)، در تحقیقی با عنوان: «عوامل مؤثر بر کارایی پارک شهری و با تأکید بر عملکرد و سرزندگی آن» معتقد هستند که به دنبال شهرنشینی فزاینده و افزایش فشارهای روحی و جسمی بر شهروندان و نیز تهدید موجودیت طبیعت در اثر افزایش ساخت و سازها و رشد کالبدی شهرها جنبش‌های نوین شهرسازی برآند که ارتباط انسان را با طبیعت تقویت کنند. پارک شهری به‌عنوان یکی از فضاهای دارای قابلیت برای تحقق این فعالیت‌ها باید مورد توجه متخصصان و مدیران شهری قرار گیرد. هدف این مقاله، دسته‌بندی عوامل مهم کارایی پارک شهری ضمن بررسی دقیق‌تر ارتباط بین شاخص‌های عملکرد و سرزندگی در پارک می‌باشد. روش تحقیق این مقاله به شیوه‌ی تحلیل کاربردی است. مبانی نظری تحقیق با روشی کتابخانه‌ای و تحلیل نظرات استفاده‌کنندگان پارک ائللریباغی شهر ارومیه نیز به واسطه‌ی تدوین پرسشنامه و روش تحلیل عاملی صورت گرفت. نتایج نشان می‌دهد که عوامل مؤثر بر کارایی پارک شهری از نظر استفاده‌کنندگان فضا، آسایش و تمیزی منظر و مدیریت مطلوب پارک است؛ همچنین تنوع عملکردی و افزایش رضایت شهروندان از قابلیت اجرای فعالیت‌های مختلف در پارک شهری موجب ارتقای کیفیت سرزندگی در آن می‌شود (حمیدی و اسماعیل‌زادگان، ۱۳۹۴: ۱۰۲-۹۱).

با مروری بر تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که در تحقیقات داخلی به موضوع ارتباطات اجتماعی در فضاهای عمومی توجه شده است. همچنین موضوع ارتباطات اجتماعی در پارک نیز مورد توجه قرار گرفته است ولی اکثر تحقیقات صرفاً به کیفیت محیط و یا زیبایی فضایی پرداخته‌اند، تحقیق حاضر به‌طور مشخص به ارتباطات اجتماعی جوانان در فضای پارک می‌پردازد که در هیچ تحقیقی به این موضوع پرداخته نشده است. علاوه بر این تحقیق حاضر به ویژگی افرادی که در فضای پارک حضور پیدا می‌کنند و از محیط پارک برای تعاملات اجتماعی خود استفاده می‌کنند، نیز پرداخته است.

ب) تحقیقات خارجی

سیلاند^۱ و همکارانش (۲۰۰۹)، تحقیقی را با عنوان «پیدا کردن دوستان در جنگل‌ها و پارک‌های شهری زوریخ شامل: نقش فضای سبز عمومی بر فرهنگ‌های مختلف جوانان»

^۱ Seeland

انجام داده‌اند. این مقاله مطرح می‌کند که یکپارچه‌سازی فرهنگ جوانان مقیم خارج یک چالش سیاسی و آموزشی است. در این مقاله دانش‌آموزان و معلمان مدارس شهر زوریخ به‌عنوان نمونه انتخاب شدند، عواملی که بر روی نمونه مورد بررسی قرار گرفت شامل: فعالیت‌های اوقات فراغت در شهر و فضای سبز عمومی است که با هدف تسهیل تعامل اجتماعی بین جوانان سوئیس و مهاجر می‌باشد. در این تحقیق تفاوت سن، جنس، سطح مدرسه و درصد مهاجران در هر منطقه‌ی مسکونی، برای الگوی رفتار اجتماعی و پیدا کردن دوستان لحاظ شد. فضای سبز شهری عامل مهمی برای بازی کودکان و نوجوانان و تعامل آنها در فرهنگ‌های مختلف است. روش این مقاله مشاهده، رفتار جوانان در مناطق سبز شهری است البته تنها به این امر کفایت نکردند و از مصاحبه‌های نیمه ساختار و همچنین از پرسشنامه استفاده کردند. تعامل اجتماعی در میان جوانان زوریخ بستگی بسیاری به فضای سبز عمومی شهر دارد و فعالیت کردن در فضای باز در میان جوانان ساکن سوئیس و خارجی محبوب است. برای معاشرت و پیدا کردن دوستان، هنوز هم فضای باز عمومی عرصه‌ی غالب برای تعاملات شخصی و ارتباطات چهره به چهره است، به وضوح این نتیجه در زوریخ دیده شد. یکی از عوامل مهم برای تعاملات در پارک‌ها و فضاهای سبز شهری برای جوانان ورزش و بازی است. جامعه‌ای که دارای پتانسیل فضای سبز شهری برای تعامل اجتماعی است ارزشی برای سیاست‌گذاری محسوب می‌شود.

سیمور^۱ (۲۰۱۲)، مقاله‌ای را با عنوان: «توسعه‌ی پایدار فقط در پارک‌های شهری» نوشته است. این مقاله به دنبال بررسی پایداری فضای شهر با ایجاد پارک‌های شهری می‌باشد. جامعه‌ی آماری این تحقیق پارک دبس در لس‌آنجلس کالیفرنیا و روش پژوهش به صورت مصاحبه‌ی ساختمند بوده است. پارک‌ها فضاهای تفریحی، زیست‌محیطی و اجتماعی شهر محسوب می‌شوند. یکی از فضاهای ارتباطی در شهر که باعث تداوم ارتباطات اجتماعی می‌شود فضای پارک شهری است. در نتیجه این مقاله توضیح می‌دهد که افرادی که از فضای پارک استفاده می‌کنند بیشتر به سلامت جسم و روان خود توجه می‌کنند و بیشتر به فعالیت‌های ورزشی در این محیط می‌پردازند. البته بعضی از افراد اظهار کردند که از این فضا برای استراحت و قرارهای ملاقات خود برخی دیگر از این فضا برای اوقات فراغت خود و امکانات تفریحی موجود استفاده می‌کنند. وجود پارک و مدیریت درست آن، یک پتانسیل واقعی برای رفع مشکلات و موانع در فضای شهری باز هستند.

^۱ Seymour

کاسکنتی^۱ و همکارش (۲۰۱۴)، مقاله‌ای با عنوان: «پارک‌ها، مردم و مشارکت: تجربه‌ی شهر تورنتو» انجام داده‌اند. این مقاله به بررسی کوتاهی از ارزش‌های اجتماعی، اقتصادی و سلامت پارک‌های شهری می‌پردازد. این پژوهش بررسی ارزش پارک‌های شهری و مشارکت شهروندان در مطالعات موردی، پارک‌های تورنتو می‌باشد. این مقاله یک مطالعه‌ی اکتشافی همراه با مشاهده و مصاحبه می‌باشد. از جمله مواردی که این تحقیق بیان می‌کند: پارک‌های تورنتو فضاهای عمومی پر جنب و جوش دارد که به سلامت شهری کمک می‌کنند. پروژه‌های زیباسازی در پارک‌ها منجر به استفاده‌ی بیشتر کاربران می‌شود و تعاملات اجتماعی را افزایش می‌دهد. این مقاله مطرح می‌کند که ارزش‌های اجتماعی پارک چهار مورد می‌باشد از جمله: (زیبایی‌شناسی، زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی). پارک‌ها به‌عنوان یک فضای فیزیکی برای افزایش مهارت جوانان و فراهم کردن کار و تجربه دارای اهمیت هستند و نیز به‌عنوان مراکز مهم برای پروژه‌های سرمایه‌ی اجتماعی و جامعه‌سازی خدمت می‌کنند. پارک‌ها علاوه بر اینکه خود اهمیت زیست‌محیطی دارند دارای ارزش برای تعاملات اجتماعی است. فضای عمومی یک ساخت اجتماعی فیزیکی است که نیاز به برنامه‌ریزی و طراحی دقیق دارد. برخی از فضاها علاوه بر زیبایی شهری دارای ویژگی‌های تفریحی و بهداشتی هستند که منجر به آرامش روان ساکنان شهری می‌شود. امروزه با وجود رقابت‌های اقتصادی تنش‌زا، وجود فضاهای عمومی بازی مثل پارک‌ها که باعث افزایش آرامش و سلامت افراد می‌شود مهم و ضروری است. پارک‌ها نقطه‌ای مهم در شهر هستند که ارتباطات مستقیم و چهره به چهره را در بین ساکنان شهری ایجاد می‌کند. در نهایت آنچه از تجربه‌ی پارک تورنتو به دست آمده این است که این پارک‌ها خدمات عمومی ارزشمندی را برای جامعه ایجاد می‌کنند از جمله سلامت، زیست‌محیطی و اجتماعی.

لی (۲۰۱۴)، مقاله‌ای را با عنوان «قومیت، فرهنگ و طراحی پارک: مطالعات موردی پارک‌های شهری در محله‌های چینی آمریکایی» نوشته است. این مقاله به بررسی تأثیر پارک‌ها در ایجاد ارتباطات بین قومیت و فرهنگ‌های مختلف می‌پردازد. جامعه‌ی آماری تحقیق پارک‌های چینی در آمریکا و روش این تحقیق مشاهده همراه با مصاحبه‌ی ساختمند می‌باشد. در نتیجه این مقاله توضیح می‌دهد که شرکت‌کنندگان در فضای پارک چینی، گروه‌های کوچک از افراد سه نفر می‌باشند و بیشتر افراد به صورت تنها در این فضا حضور پیدا می‌کنند. افراد شرکت‌کننده این پارک از این فضا بیشتر برای استراحت و

^۱ Cascante

نشستن استفاده می‌کنند و کمتر به فعالیت ورزشی می‌پردازند. فضای پارک زیبایی خیره کننده‌ای دارد که افراد را جذب خود می‌کند و این فضا مکانی شده است که اقلیت‌های مهاجر در این فضا حضور پیدا می‌کنند و کارکرد ارتباط بین این گروه‌ها را ایجاد می‌کند.

لین^۱ و همکاران (۲۰۱۴)، مقاله‌ای را با عنوان: «فرصت یا جهت‌گیری؟ چگونگی و چرایی استفاده از پارک‌های شهری» نوشته‌اند. نویسندگان معتقدند که افزایش جمعیت شهری و گسترش شهرنشینی دچار افت کیفیت و کمیت طبیعت شهری شده است. بنابراین ارتباط با طبیعت و ایجاد فضای سبز شهر دارای اهمیت می‌باشد. ایجاد فضای سبز از جمله پارک‌های شهری بر ایجاد تعامل بین ساکنان مؤثر است. جامعه‌ی آماری این تحقیق، بریزبن یک شهر نیمه گرمسیری واقع در ایالت کوئینزلند، استرالیا می‌باشد. روش پژوهش پیمایش و ابزار آن پرسشنامه بوده است. پرسشنامه در چهار منطقه‌ی شهر توزیع شد. از شرکت‌کنندگان خواسته شد بعد از ارایه اطلاعات جمعیت‌شناسی خود، میزان استفاده از پارک‌های شهری و میزان ارتباطات و قرارهای ملاقات خود در پارک و جهت‌گیری خود را نسبت به طبیعت مشخص کنند. نتایج نشان می‌دهد افرادی که از محیط پارک بیشتر استفاده می‌کنند ارتباط قوی‌تری با طبیعت دارند و از روحیه‌ی بهتری برای کار کردن در فضاهای اجتماعی برخوردارند. یکی از عواملی که باعث افزایش اتصال مردم به طبیعت می‌شود پارک‌های شهر است؛ همچنین نزدیکی ساکنان شهری از نظر جغرافیایی به فضای پارک، باعث افزایش ارتباطات اجتماعی این افراد شده است.

ویتچ^۲ و همکاران (۲۰۱۵)، مقاله‌ای را با عنوان: «چگونه مردم در پارک شهر فعال می‌شوند؟ بررسی انواع ملاقات در پارک استرالیا» انجام داده‌اند. پارک‌ها به‌عنوان یک منبع مورد استفاده در جامعه و یک پتانسیل بزرگ اجتماعی است که باعث سلامت افراد منطقه می‌شود. این مقاله به بررسی ویژگی‌های افراد بازدیدکننده‌ی پارک و نحوه‌ی گذراندن وقت آنان در پارک‌ها می‌پردازد. جامعه‌ی آماری این تحقیق دو پارک شهری واقع در شهر ملبورن، استرالیا می‌باشد. روش پژوهش مشاهده‌ی رفتار افراد از گروه‌های مختلف جنسی و سنی در چهار روز آخر هفته بوده است. نتایج نشان می‌دهد که در مجموع، ۴۷۵۶ بازدیدکننده، پارک را با اکثریت بازدیدها در روز آخر هفته مشاهده شد (۸۷٪). ۴۱ درصد از کل بازدیدکنندگان بعدازظهر در فضای پارک حضور پیدا می‌کردند. تعداد افرادی از پارک برای نشستن و استراحت کردند استفاده می‌کنند بیشتر از تعداد افرادی است که به

¹ Lin

² Veitch

فعالیت‌های ورزشی مشغول هستند. نوع استفاده از پارک در بین گروه‌های مختلف سنی و جنسی تفاوت دارد. افراد از جمله کودکان و جوانان در آخر هفته از محیط پارک استفاده می‌کنند ولی این در حالی است که بزرگسالان در کل هفته در محیط پارک حضور پیدا می‌کنند. نوع رفتار و استفاده از پارک در بین زنان و مردان متفاوت است. به طوری که مردان از محیط پارک برای فعالیت‌های ورزشی استفاده می‌کند و زنان از این فضا برای ارتباطات اجتماعی، ملاقات و دیدارگاهی استفاده می‌کنند. در مجموع پارک فضا و فرصت‌های قابل توجهی را در بین بازدیدکنندگان ایجاد می‌کند. طراحی مناسب پارک، امکانات پارک و در دسترس بودن برای همگان باعث افزایش استفاده از پارک می‌شود و وجود پارک در فضاهای شهری باعث کیفیت منطقه‌ی مسکونی می‌شود.

بطور کلی، در تحقیقات خارجی به موضوع تعاملات در فضای پارک توجه بیشتری شده است. ویژگی‌های مقالات خارجی در بررسی فضای شهری به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) یکپارچه‌سازی فرهنگ
  - ۲) کارکرد پارک در ایجاد سلامت جسم و روان
  - ۳) اهمیت اقتصادی، اجتماعی و شکل‌گیری ارتباطات چهره به چهره
- ولی نکته‌ی مهم در این زمینه این است که تحقیقات محدودی در زمینه‌ی نیاز جوانان و نحوه‌ی ارتباطات آنها در فضای پارک صورت گرفته است.

چهارچوب مفهومی پژوهش

این مقاله مبتنی بر نظریه‌ی خاصی نمی‌باشد و بر اساس مباحث مفهومی فضای شهری صورت گرفته و چهارچوب مفهومی تدوین شده است.

فضای اجتماعی و روابط اجتماعی

انسان‌ها به برقراری رابطه‌ی اجتماعی نیاز ذاتی دارند و به همین دلیل موقعیت‌هایی را فراهم می‌آورند تا بتوانند رابطه‌ی اجتماعی را تجربه کنند. نظام فرهنگی و روابط اجتماعی به هم پیوسته‌اند. بدین معنی که برقراری و تداوم روابط اجتماعی سبب تقویت ارزش‌ها و هنجارها یا فرهنگ می‌شود و از سوی دیگر، فرهنگ شرایط و نحوه‌ی شکل‌گیری روابط اجتماعی را تعیین می‌کند. روابط اجتماعی و فرهنگی در فضا اتفاق می‌افتد. بنابراین فضا مجموعه‌ای از روابط اجتماعی و فرهنگی میان گروه خاص و مکان خاص را در برمی‌گیرد. در این روابط مدت زمان خاصی وجود دارد، لذا زندگی اجتماعی در فضا و زمان

واقع شده و توسط آن محدود می‌شود. نوع روابطی که در فضا برقرار می‌شود و شدت آن، به فضا معنی می‌دهد (طالبی، ۱۳۸۳: ۱۸۰-۱۶۱).

فضا هر چند می‌تواند آثار و دلالت‌هایی داشته باشد اما نه به مثابه جوهری مستقل، بلکه به مثابه موجودی که موجودیتش در تحلیل نهایی قائم به روابط اجتماعی تولید است. فضا به لحاظ اجتماعی تولید می‌شود و مثل جامعه در اشکال محتوایی (فضامندی‌هایی عینی) و مجموعه روابط بین افراد و گروه‌ها وجود دارد (افروغ، ۱۳۷۷: ۱۹).

تعاملات اجتماعی

شرط اصلی برای اینکه یک فضای عمومی، فضای شهری تلقی شود این است که در آن تعامل و تقابل اجتماعی صورت گیرد. فضای شهری، مصنوعی سازمان‌یافته، آراسته و واجد نظم است که به صورت بستری برای فعالیت‌ها و رفتارهای انسانی عمل می‌نماید. انسان جزئی از فضا است و با ارزش‌ها و هنجارهای خود به این فضا معنی می‌بخشد. الگوهای روابط اجتماعی ثابت نیستند و یک فضا با جایگزین شدن رابطه‌ی اجتماعی خاص، چهره‌ی متفاوتی به خود می‌گیرد (پاکزاد، ۱۳۸۵: ۸۱).

فضای شهری و تعاملات اجتماعی

فضای عمومی، محلی برای حضور مداوم شهروندان است. اولدنبرگ^۱، نیز به فضاهایی با عنوان «مکان سوم» در کنار خانه و محل کار اشاره می‌کند که میزبان تجمعات داوطلبانه افراد بوده و می‌توانند شکل ویژه‌ای از فضاهای عمومی باشند. فضاهای عمومی شهری، الگوهای تعامل اجتماعی، اهمیت ویژه‌ای دارند در صورتی که مردم، به این فضاها و محیط آنها دلبسته باشند؛ تعاملات اجتماعی در قوی‌ترین حالت خود، به وقوع خواهد پیوست (محمدی و همکارانش، ۱۳۹۱: ۲۸-۱۵). فضای عمومی نقش مهمی در محیط‌های شهری دارد و می‌تواند برای فرار از فشار و شلوغی زندگی شهری پناهگاه مناسبی باشد. استفاده از فضای عمومی به مکان‌های فیزیکی که از طریق دسترسی نسبی از قبیل پارک‌ها، رستوران‌ها، کافه‌ها، خیابان و غیره مشخص شده‌اند، اشاره دارد. مردم می‌توانند در این مکان‌ها به صورت اتفاقی و بدون تعهدات اجتماعی و شخصی جمع شوند. این نوع از تعامل عمومی می‌تواند به واسطه‌ی ارائه‌ی فضای استراحت و سرگرمی حاصل از تماس‌های اجتماعی تنش‌های محل کار را کاهش دهد. شهرها معمولاً به واسطه‌ی تنوع در محورهای

^۱ Oldenburg

اجتماعی به شرح زیر مشخص می‌شوند: نژاد، طبقه، مذهب، جنسیت، آموزش، ایدئولوژی سیاسی و حتی خلق و خوی؛ بنابراین، معاشرت‌پذیری در فضاهای عمومی شهری می‌تواند در میان افراد دارای سوابق بسیار متفاوت رخ دهد (قاسم‌زاده و همکارانش، ۱۳۹۳: ۴۹۸-۴۸۱).

فضای سبز شهر

فضای سبز که بخشی از سیمای شهر را تشکیل می‌دهد، به‌عنوان یکی از پدیده‌های واقعی، از نخستین مسائلی است که انسان همواره با آن در تماس بوده و خواهد بود. اهمیت فضاهای سبز در محیط شهری، تا آن حد است که به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع مطرح است. پارک‌ها و فضاهای سبز شهری دارای نقش اجتماعی، اقتصادی و اکولوژیکی هستند، با مزایایی چون درمان بیماری‌های روحی، محیطی مطلوب برای پرورش کودکان، یکپارچگی اجتماعی، حفظ آسایش و نظایر اینها؛ این محیط‌ها در عین حال معیاری برای ارتقای کیفیت فضای زندگی و توسعه‌ی جامعه محسوب می‌شوند (ابراهیم‌زاده و همکاران، ۱۳۹۳: ۷۲-۵۷).

یکی دیگر از فضای عمومی؛ فضاهای سبز شهری، فضاهایی هستند که بازدهی اجتماعی دارند و عموم مردم از آنها در گذراندن اوقات فراغت، تفریح و مصاحبت با دوستان و گردهمایی اجتماعی و فرهنگی و نظایر اینها استفاده می‌کنند. پارک شهری بخشی از فضاهای سبز عمومی شهر است که علاوه بر دارا بودن جنبه‌های تفریحی و فرهنگی و زیست‌محیطی، جنبه‌ی خدمات‌دهی به مناطق مختلف شهر را نیز دارد. در پارک‌های عمومی سعی می‌شود که تمام وسایل سرگرمی و رفاهی، تقریباً برای هر گونه سلیقه، فکر و سن وجود داشته باشد. در واقع پارک‌ها چهار هدف کلی از جمله: ایجاد فضایی به منظور بهسازی محیط؛ احداث فضایی برای بازی کودکان؛ مکانی برای آموختن و نیز گردهم آوردن افراد جامعه را دنبال می‌کنند (عزیزی جلیلیان و همکارش، ۱۳۹۱: ۸۵-۷۵).

بی‌تردید فضای سبز و پارک‌های شهری را باید در زمره‌ی اساسی‌ترین عوامل پایداری حیات طبیعی و انسانی در شهرنشینی امروز به شمار آورد. فضای سبز می‌تواند به آرامش، جوان‌سازی و کاهش خشونت مردم کمک کند. گذشته از مزایای اجتماعی و فیزیولوژیکی، طبیعت شهری می‌تواند مزایای اقتصادی را نیز، چه برای مدیران شهری و چه برای شهروندان فراهم سازد (قربانی و تیموری، ۱۳۸۹: ۶۲-۴۷).

کارکردهای اجتماعی پارک‌های شهری شامل:

- ۱) ایجاد تعاملات اجتماعی بهتر میان شهروندان در مناطق شهری
- ۲) ایجاد زمینه‌های کاری و شغلی جدید
- ۳) کسب و شناخت برخی از شاخص‌های اجتماعی (هنجارها، ارزش‌ها، خرده فرهنگ‌ها و ...)
- ۴) اجتماعی شدن افراد و پیدا کردن دوستان جدید و پرکردن خلوت و تنهایی
- ۵) شکل‌گیری تعدادی از تشکل‌های غیر دولتی
- ۶) انتشار افکار و عقاید ارزشی
- ۷) ایجاد محیطی مناسب جهت تفریح در اوقات بیکاری و فراغت (امیرفخریان و دیگران، ۱۳۹۱: ۲۱۱-۱۰۹).

در تعریف پارک‌های شهری می‌توان گفت که فضای باز عمومی که به‌عنوان یک منبع زیست‌محیطی در شهر می‌باشد دارای ارزش‌های اجتماعی و اقتصادی منحصر به فرد است که کیفیت زندگی ساکنان شهری را بالا می‌برد. در مورد پارک نظرهای متفاوتی وجود دارد در رابطه با تمرکز طراحی داخلی و استراتژی‌های مدیریت از ایده‌های وایت^۱ می‌توان استفاده کرد. در رابطه با ارزش‌های اجتماعی پارک که محیطی است برای ارتباطات اجتماعی و بازاندیشی اجتماعی با نظر لو^۲ در مورد پارک‌ها فضای باز عمومی است که در آن تنوع فرهنگی را می‌توان دید و افراد با فرهنگ‌های متفاوت با هم ارتباط برقرار می‌کنند. در نظر افرادی چون گلد^۳ (۱۹۷۷)؛ هستر^۴ (۱۹۸۴)؛ وایت (۲۰۰۱)؛ لو و همکاران (۲۰۰۵)؛ گلینیک^۵ و تامپسون (۲۰۰۹)؛ به نقل از تالین^۶ (۲۰۱۰). لوری^۷، وکسلر^۸ و کالینز^۹ (۲۰۰۱)، لارسن^{۱۰} و همکاران (۲۰۰۰)، فضای پارک را محیطی برای تعاملات جوانان می‌دانند.

---

¹ Whyte

² Low

³ Gold

⁴ Hester

⁵ Golnicnik

⁶ Talen

⁷ Lowry

⁸ Wexler

⁹ Collins

¹⁰ Larsen

هارتیگ^۱ (۱۹۹۱)؛ کاپلان^۲ (۱۹۹۲)؛ لوئیس^۳ (۱۹۹۶)؛ اولریش^۴ و سیمونز^۵ (۱۹۹۱)، فضای پارک را محیطی برای کاهش استرس شهری می‌دانند. فلوید^۶، اسپنگلر^۷ و مادوک^۸ (۲۰۰۸)؛ گومز^۹ (۲۰۰۲)؛ اسکات^{۱۰} (۲۰۰۷)، معتقدند پارک‌ها با وجود عمومی بودن و بی‌هزینه بودن آن باعث می‌شود که افراد با فقدان درآمد، خانواده با درآمد ضعیف و محروم می‌توانند از این فضا استفاده کنند و اوقات فراغت داشته باشند (تاردونا^{۱۱}، ۲۰۱۴).

روش‌شناسی پژوهش

در این تحقیق از دو روش اسنادی و پیمایشی استفاده شده است. واحد تحلیل در تحقیق حاضر فرد (جوان) است و تحلیل در سطح خرد می‌باشد. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی محقق ساخته استفاده شده است. این پرسشنامه بعد از اطمینان از روایی و پایایی پرسشنامه مورد استفاده قرار گرفته است.

جامعه‌ی آماری تحقیق شامل کلیه‌ی جوانان بین ۱۵-۲۹ سال شهر آمل می‌باشد که طبق آمار سرشماری سال ۱۳۹۰ تعداد جوانان شهر آمل، ۶۲۵۳۷ نفر گزارش شده است.

روش نمونه‌گیری آماری در تحقیق حاضر چند مرحله‌ای است ابتدا:

- مرحله‌ی اول (پیش‌آزمون): آمار و اطلاعات مربوط به جامعه‌ی آماری استخراج شده و آزمون مقدماتی انجام شده است.
- مرحله‌ی دوم: به کمک فرمول زیر که به فرمول نمونه‌گیری تصادفی ساده معروف است حجم کل نمونه محاسبه می‌شود. با توجه به اینکه در این تحقیق به دنبال بهینه کردن، ابتدا با استفاده از نمونه‌گیری مقدماتی میانگین و واریانس شاخص اصلی تحقیق را محاسبه کرده و به صورت جداگانه با خطای ثابت در فرمول زیر

---

¹ Hartig
² Kaplan
³ Lewis
⁴ Ulrich
⁵ Simons
⁶ Floyd
⁷ Spengler
⁸ Maddock
⁹ Gomes
¹⁰ Scat
¹¹ Tardona

قرار دادیم و از این طریق نمونه‌ی نهایی محاسبه شد. در این روش هر شاخصی که حجم نمونه‌ی بالاتری بدهد همان نمونه‌ی نهایی تلقی می‌شود. اطلاعات حاصل از پیش‌آزمون در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱: میانگین، واریانس و انحراف معیار فضای پارک

نام شاخص	میانگین	واریانس	انحراف معیار
پارک	۵۳/۱	۱۶۵/۵	۱۲/۹

بر این اساس و به کمک فرمول زیر

$$n = \frac{Nt^2 s^2}{Nd^2 + t^2 s^2}$$

که در آن

n : حجم نمونه

N : اندازه‌ی جامعه‌ی آماری = ۶۲۵۳۷

t : ۱/۹۶ ضریب اطمینان ۰/۹۵ می‌باشد

$d = (r \bar{y})$: دقت احتمالی مطلوب

$r = (0/03)$ ضریب تغییرات مورد نظر برای صفت مورد بررسی

$\bar{y}$: میانگین صفت مورد بررسی بر اساس پیش‌آزمون

S^2 : واریانس صفت مورد بررسی بر اساس پیش‌آزمون

به طوری که بیان شد پس از جایگذاری هر یک از اطلاعات سه شاخص بصورت جداگانه، نمونه بر اساس اطلاعات به صورت زیر محاسبه شد.

جدول ۲: حجم نمونه فضای پارک

نام شاخص	حجم نمونه بر اساس اطلاعات پیش‌آزمون
پارک	۲۵۰

روش نمونه‌گیری: در این پژوهش از نمونه‌گیری چند مرحله‌ای با شروع تصادفی ساده استفاده شد. به طوری که ابتدا حجم نمونه کل انتخاب، سپس با انتخاب تعداد ۱۰ خوشه به تصادف از خوشه‌های نقشه‌های آماری شهری، تعداد ۲۵ نمونه از هر خوشه انتخاب شد به طوری که از جنوب غربی بلوک مبدأ (بلوک یک) نمونه‌گیری شروع و با فاصله‌ی سه

خانوار، جوانان ۲۹-۱۵ سال مورد پرسش قرار گرفتند. این روند تا انتخاب واحد آماری ۲۵ ادامه پیدا کرد. با توجه به احتمال ناقص بودن پرسشنامه‌ها به دلیل جواب ندادن و غیره؛ در مجموع ۳۴۵ پرسشنامه تکثیر و توزیع شد و پس از کنار گذاشتن پرسشنامه‌های ناقص، در نهایت ۳۰۰ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها: به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمارهای توصیفی و آمارهای استنباطی استفاده شده است؛ برای تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده از نرم‌افزار SPSS استفاده است.

اعتبار این تحقیق از نوع محتوایی است. برای سنجش پایایی ابزار تحقیق، از ضرایب آلفای کرونباخ استفاده شده است. ضریب آلفای کرونباخ برای شاخص‌های استفاده از پارک ۰/۸۵۶ بدست آمد که بیانگر آن است که مقیاس‌های این تحقیق دارای پایایی نسبتاً بالایی می‌باشند.

تعریف نظری مفاهیم

فضای سبز شهری، بخشی از فضاهای باز شهری است که عرصه‌های طبیعی یا مصنوعی آن، تحت استقرار درختان، درختچه‌ها، گل‌ها، چمن‌ها و سایر گیاهانی است که بر اساس نظارت و مدیریت انسان، با در نظر گرفتن ضوابط، قوانین و تخصص‌های مرتبط به آن، برای بهبود شرایط زیستی، زیستگاهی و رفاهی شهروندان و مراکز جمعیتی غیر روستایی، حفظ، نگهداری و یا احداث می‌شوند. پارک، عبارت است از فضای سبز طراحی شده‌ای که در مالکیت عموم قرار دارد و جزیی از فضاهای شهری محسوب می‌شود. این فضاها توسط گیاهان و درختان پوشیده شده و بر اساس نظارت و مدیریت انسان، حفظ و نگهداری یا احداث می‌شوند (حامدی، ۱۳۸۹: ۱۲-۱۰). پارک را می‌توان بر اساس رابطه‌اش با انسان یا با طبیعت تعریف کرد. امروزه برای بسیاری از مردم در شهرها، پارک مکانی است که مفاهیم "باغ" اولیه را منعکس می‌کند و جایی که ارتباط با طبیعت می‌تواند بعدی متفاوتی یا روحانی داشته باشد. در جامعه‌ی مدرن فضاهای معدودی وجود دارند که در آنجا امکان ارتباط با غریبه‌ها (بدون توجه به گذشته، موقعیت مالی، قومیت و ...) وجود دارد، که پارک‌ها به‌عنوان مکانی برای "ملاقات غریبه‌ها" قلمداد می‌شود. بسیاری از مردم چنین بیان داشته‌اند که پارک برای یافتن حریم شخصی که امروزه به خاطر غلبه‌ی وسایل ارتباط جمعی در منازل، غیر قابل دسترسی می‌باشد، مورد استفاده قرار می‌گیرند. پارک‌های پوشیده از درخت به خاطر طبیعی بودن و خصوصی بودنشان کیفیات خوبی

دارند، ولی در عین حال به خاطر وجود این عنصر آزادی و خلوت بودن که نشانگر کمبود کنترل آنهاست، ترسناک می‌باشند، بنابراین جرایمی که در پارک‌ها اتفاق می‌افتند، شوکی خیلی بیشتر از جرایمی که در خیابان‌های همجوار اتفاق می‌افتند، دارند (سیفی، ۱۳۹۰: ۱۷۷).

ارتباطات اجتماعی: تعامل اجتماعی به معنای ایجاد رابطه بین دو نفر یا بیشتر است که منجر به واکنشی میان آنها شود و این نوع واکنش برای هر دو طرف شناخته شده است. بنابراین روابط بدون معنا در زمره‌ی این تعریف قرار نمی‌گیرند. البته تعاریف دیگری نیز برای تعاملات اجتماعی وجود دارد. به‌عنوان نمونه، تعامل اجتماعی و برقراری ارتباط، می‌تواند یک موضوع فیزیکی، یک نگاه، یک مکالمه و ارتباط بین افراد باشد که خود مستلزم تعریف رویدادها و فعالیت‌های متناسب و در نتیجه نقش‌پذیری مردم در فضا و عضویت آنها در گروه‌ها و شبکه‌های اجتماعی است. فضاهای عمومی این امکان را به مردم می‌دهد که نسل‌های مختلف با هم حضور داشته باشند. به عبارت دیگر طریقه‌ی دستیابی به روابط اجتماعی منسجم و پایدار و ارتقای تعامل و حضور در فضاهای عمومی نیازمند این است که ما دانش خود را درباره‌ی چگونگی الگوهای مختلف اجتماعی شدن توسعه دهیم و این خود حوزه‌ی گسترده‌ای از مطالعات را در زمینه‌های مختلفی چون بررسی تعاملات بین نژادی، بین سنی، بین جنسی و بین طبقاتی را می‌طلبد (بهزادفر و همکار، ۱۳۹۲: ۱۷-۲۸).

در تحقیق حاضر برای سنجش متغیر ارتباطات اجتماعی جوانان در پارک سؤالاتی تدوین شده است که به صورت بسته از طیف ۵ درجه‌ای (خیلی موافقم: نمره‌ی ۵، موافقم: نمره‌ی ۴، بی‌نظم: نمره‌ی ۳، مخالفم: نمره‌ی ۲، خیلی مخالفم: نمره‌ی ۱) استفاده شده است.

جدول ۳: سؤالات سنجش متغیر ارتباطات اجتماعی جوانان در فضای پارک

مؤلفه	معرف	گویه‌ها
ارتباطات اجتماعی	پیدا کردن دوستان اجتماعی (شکل‌گیری شغل و راهنمایی‌های تحصیلی)	به نظرم پارک‌ها مکانی مناسب برای پیدا کردن دوستان اجتماعی است که باعث آشنایی در پیدا کردن شغل و مشاوره‌های مفید تحصیلی می‌شوند
	پیدا کردن دوست از جنس مخالف	به نظرم پارک‌ها مکانی مناسب برای پیدا کردن دوست از جنس مخالف است
	تشکیل دادن گروه‌های اجتماعی	به نظرم در پارک می‌شود با گروه‌های اجتماعی آشنا شد و با آنها ارتباط برقرار کرد
	رفتن با دوستان در این محیط برای صحبت کردن	به نظرم پارک فضای مناسبی برای صحبت کردن با دوستان و آشنایان است
	گذراندن وقت	به نظرم پارک فضای مناسبی برای وقت سپری کردن در زمان بیکاری است
	فضای آرام برای مطالعه کردن	به نظرم قسمت آرام پارک برای مطالعه مناسب است
	پیدا کردن همسر	به نظرم می‌شود در محیط پارک همسر خود را انتخاب کرد

تعریف متغیرهای مستقل

پایگاه اقتصادی - اجتماعی: میزان درآمد و نوع شغل، وسایل و امکانات در دسترس فرد سرمایه‌ی اقتصادی او را نشان می‌دهد. برای سنجش این متغیر از سؤالاتی همچون: تحصیلات، درآمد، مالکیت منزل - اتومبیل و نوع شغل استفاده شده است. سؤالات به صورت باز و بسته پرسیده شده است. بر اساس رتبه‌بندی مشاغل، شغل‌ها رتبه‌بندی شدند و بعد ابعاد مربوط به سرمایه‌ی اقتصادی استاندارد و پس از ترکیب کردن آنها با هم، متغیر مورد نظر بدست آمده است.

سرمایه‌ی فرهنگی: برای سنجش متغیر سرمایه‌ی فرهنگی از متغیرهایی همچون (میزان مطالعه‌ی کتاب‌های درسی و غیر درسی، ورزش، استفاده از کامپیوتر، روزنامه و مجله، سایت‌های خبری و نشریات الکترونیکی، انواع مدارک و تماشای فیلم) استفاده شده است. از پاسخگویان پرسیده شده از در طول هفته تا چه میزان از این متغیرها استفاده می‌کنند. سؤالات به صورت باز و بسته طراحی شده است.

سرمایه‌ی اجتماعی: سرمایه‌ی اجتماعی پیوند و ارتباطات یک فرد را شامل می‌شود. برای سنجش متغیر سرمایه‌ی اجتماعی از متغیرهایی همچون (روابط محلی و همسایگی،

شرکت در امور شهر، اعتماد به اطرافیان، احتیاط در برخورد با دیگران، اعتماد به مردم شهر و شهرداری) استفاده شده است. پاسخ به سؤالات در طیف ۵ درجه‌ای (خیلی زیاد: نمره ۵)، (زیاد: نمره ۴)، (تا حدودی: نمره ۳)، (کم: نمره ۲)، (خیلی کم: نمره ۱) قرار داده شده است.

میزان استفاده از فضا: یکی از متغیرهای مورد بررسی در این تحقیق، متغیر میزان استفاده از فضا می‌باشد. بدین صورت که فرد چقدر از فضای مورد مطالعه (پارک) استفاده می‌کند. چرا که میزان استفاده از فضا بر نوع نگاه فرد می‌تواند تأثیرگذار باشد. پاسخ به سؤالات در طیف ۵ درجه‌ای (خیلی زیاد: نمره ۵)، (زیاد: نمره ۴)، (تا حدودی: نمره ۳)، (کم: نمره ۲)، (خیلی کم: نمره ۱) قرار داده شده است.

مطلوبیت فضایی: حس مکان به معنای ادراک ذهنی مردم از محیط و احساسات آن‌ها از یک موقعیت جغرافیایی مشخص می‌باشد. برای سنجش این متغیر از عواملی همچون (انتخاب این شهر برای ملاقات با دوستان، ورزش، دعوت دیگران برای دیدن مناطق مختلف شهر، احساس خوب نسبت به شهر و برخورد مردم این شهر نسبت به دیگران) پرسیده شده است. از طیف ۵ درجه‌ای (خیلی زیاد: نمره ۵)، (زیاد: نمره ۴)، (تا حدودی: نمره ۳)، (کم: نمره ۲)، (خیلی کم: نمره ۱) برای پاسخ به سؤال استفاده شده است.

برای سنجش متغیرهای زمینه‌ای از سؤالاتی همچون (جنس، سن، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل و وضعیت اشتغال) استفاده شده است.

جدول ۴: سؤالات سنجش متغیرهای مستقل

متغیر	معرف	گزینه‌ها
سرمایه‌ی اقتصادی	درآمد ماهانه	درآمد ماهیانه خانواده شما حدوداً چقدر است؟ (به تومان) .....
	شغل	وضعیت شغل پدر: (لطفاً عنوان شغل را دقیقاً ذکر کنید) ..... وضعیت شغل مادر: (لطفاً عنوان شغل را دقیقاً ذکر کنید) .....
سرمایه‌ی فرهنگی	داشتن ماشین	آیا شما ماشین شخصی دارید؟ ☐ خیر ☐ بلی
	داشتن خونه	وضعیت مالکیت منزل شما چگونه است؟ منزل شخصی ☐ منزل اجاره‌ای ☐ منزل سازمانی ☐ سایر موارد ☐
سرمایه‌ی فرهنگی	مطالعه کردن	معمولاً در طول هفته چقدر مطالعه می‌کنید؟ کتاب‌های درسی ..... دقیقه / ..... ساعت کتاب‌های غیر درسی ..... دقیقه / ..... ساعت
	ورزش کردن	در هفته به‌طور متوسط چند ساعت ورزش می‌کنید؟ ..... ساعت

متغیر	معرف	گزینه‌ها
	موسیقی گوش دادن	در هفته به‌طور متوسط چند ساعت موسیقی گوش می‌دهید؟ ..... ساعت
	استفاده از کامپیوتر	در هفته به‌طور متوسط چند ساعت از کامپیوتر استفاده می‌کنید؟ ..... ساعت
	خواندن مجله و نشریات	آیا روزنامه و مجله می‌خوانید؟ بلی ☐ خیر ☐ در صورت بلی، در هفته به‌طور متوسط چند ساعت؟ .....
	خواندن مجله و نشریات اینترنتی	آیا سایت‌های خبری و نشریات الکترونیکی را می‌خوانید؟ بلی ☐ خیر ☐ در صورت بلی، در هفته به‌طور متوسط چند ساعت؟ .....
	انواع مدارک	از انواع مدارک (هنری، فنی، علمی و غیره) چه تعداد را دارید؟ ..... تعداد
	دیدن فیلم	در طول هفته چند ساعت به تماشای فیلم می‌پردازید؟ .....
سرمایه‌ی اجتماعی	رفت و آمد با همسایگان	چقدر با همسایگان خود رفت و آمد دارید؟
	همیاری و مشارکت با همسایگان در مورد شهر	تا چه حد با همسایگان خود در اداره‌ی امور شهر (نظافت، حفظ امنیت، زیباسازی و غیره) مشارکت و همیاری می‌کنید؟
	اعتماد به اطرافیان	چقدر به افرادی که در اطرافتان زندگی می‌کنند اعتماد دارید؟
	احتیاط در برخورد با اهالی محل	تا چه حد در برخورد با مردم محله، جانب احتیاط را رعایت می‌کنید؟
	اعتماد به مردم شهر	تا چه حد به مردم شهر خود اعتماد دارید؟
	اعتماد به شهرداری	تا چه حد به شهرداری اعتماد دارید؟
میزان استفاده از فضا	میزان استفاده از پارک‌ها	تا چه حد از پارک‌های شهری استفاده می‌کنید؟
	انتخاب این شهر برای ملاقات	تا چه حد این شهر گزینه‌ی مناسبی برای ملاقات با دوستانتان است؟
مطلوبیت فضای شهری	دعوت دیگران برای دیدن این شهر	تا چه حد دوستان و خویشاوندان خود را برای دیدن، به این شهر می‌آورید و مناطق مختلف را با افتخار نشان می‌دهید؟
	حس سکونت در این شهر	در شهری که ساکن هستید تا چه حد احساس خوبی دارید؟
	ارتباط مردم این شهر با دیگران	چقدر مردم این شهر در ارتباط با دیگران، خوب برخورد می‌کنند؟

توصیف متغیرهای زمینه‌ای

در توصیف متغیر جنس می‌توان گفت که تعداد پاسخگویان پسر ۵۱/۳ درصد و تعداد پاسخگویان دختر ۴۸/۷ درصد می‌باشد. در توزیع سنی پاسخگویان؛ دو گروه سنی از میزان فراوانی برابری برخوردارند، گروه سنی ۲۰-۲۴ و ۲۵-۲۹ که هر یک حدود ۳۷/۳ درصد می‌باشد. در رابطه با تحصیلات افراد، بیشترین میزان تحصیلات مربوط به گزینه‌ی دانشجویی کاردانی و کارشناسی می‌باشد. بعلاوه وضعیت تأهل افراد نشان می‌دهد ۶۷/۳ درصد مجرد و ۳۲/۷ درصد افراد متأهل می‌باشند. در وضعیت اشتغال افراد، وضعیت دانشجویی با ۴۰/۷ درصد بیشترین فراوانی را دارد. رتبه‌ی بعدی در این زمینه متعلق به شاغلین با ۳۶ درصد می‌باشد.

توصیف متغیر وابسته تحقیق به تفکیک متغیرهای زمینه‌ای

جدول ۵: توزیع درصدی میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب متغیرهای زمینه‌ای

متغیر	مقوله	ارتباطات اجتماعی جوانان در فضای پارک		
		پایین	متوسط	بالا
جنس	پسر	۲۵/۳	۶۷/۵	۷/۱
	دختر	۳۱/۵	۶۰/۹	۷/۵
وضعیت تأهل	مجرد	۲۷/۷	۶۴/۴	۷
	متأهل	۲۷/۵	۶۴/۳	۸/۲
میزان تحصیلات	زیر دیپلم	۱۷/۴	۶۷/۴	۱۵/۲
	دیپلم و فوق دیپلم	۵۶/۵	۳۰/۴	۱۳
	دانشجوی کاردانی و کارشناسی	۲۸/۶	۶۷/۳	۴
	لیسانس و بالاتر	۳۶/۵	۵۵/۶	۷/۹
سن	۱۵-۱۹	۲۱	۶۹/۷	۹/۲
	۲۰-۲۴	۲۹/۵	۶۵/۲	۵/۴
	۲۵-۲۹	۳۲/۱	۵۹/۸	۸
وضعیت اشتغال	دانش‌آموز	۱۳/۹	۶۹/۷	۱۶/۳
	دانشجو	۳۰/۳	۶۵/۵	۴/۱
	شاغل	۳۲/۴	۶۱/۱	۶/۵
	خانه‌دار	۲۵	۷۵	۰
	بیکار	۴۲/۸	۱۴/۳	۴۲/۸
	سرباز	۰	۱۰۰	۰
جمع کل	-	۲۸/۱	۶۲/۲	۹/۵

داده‌های جدول ۵، توزیع درصدی میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب متغیرهای زمینه‌ای را نشان می‌دهد. نتایج داده‌ها از توصیف متغیرهای زمینه‌ای بیانگر این نکته است که ارتباطات اجتماعی در فضای پارک در بین افراد به‌طور متوسط (۶۲/۲) می‌باشد ولی به تفکیک جنس؛ پسران به‌طور متوسط و بیشتر ارتباطات اجتماعی دارند. پسرها فضای پارک را برای دوست‌یابی خود انتخاب می‌کنند. در مورد وضعیت تأهل؛ متأهل‌ها به‌طور متوسط و بیشتر ارتباطات اجتماعی در فضای پارک برقرار می‌کنند. در زمینه‌ی میزان تحصیلات؛ بیشترین گروهی که ارتباطات اجتماعی برقرار می‌کند زیر دیپلم‌ها با ۶۷/۴ درصد هستند و افراد دیپلم و فوق دیپلم کمترین ارتباطات اجتماعی را در فضای پارک دارند. افراد در گروه سنی (۱۹-۱۵) به مراتب بیشتر از گروه‌های سنی (۲۴-۲۰) و (۲۵-۲۹)، ارتباطات اجتماعی در فضای پارک دارند. به ترتیب که ارتباطات اجتماعی در گروه‌های سنی، ابتدا گروه سنی (۱۹-۱۵) و بعد (۲۴-۲۰) و (۲۵-۲۹) می‌باشد. در زمینه‌ی ارتباطات اجتماعی در محیط پارک با توجه به وضعیت اشتغال افراد می‌توان گفت که بیکارها و بعد سربازها بیشترین ارتباطات اجتماعی را در فضای پارک دارند.

توصیف متغیرهای مستقل تحقیق

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سرمایه فرهنگی

برای محاسبه‌ی میزان سرمایه‌ی فرهنگی جوانان، سؤالات مربوط به سرمایه‌ی فرهنگی استاندارد شده و بعد با هم ترکیب شدند و سپس در سه سطح پایین، متوسط و بالا طبقه‌بندی شده‌اند که در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سرمایه‌ی فرهنگی

سطح‌بندی میزان سرمایه‌ی فرهنگی جوانان	فراوانی	درصد
پایین	۲۲۰	۷۳/۳
متوسط	۷۲	۲۴
بالا	۸	۲/۷
کل	۳۰۰	۱۰۰

جدول ۶ نشان‌دهنده‌ی این است که برای ۷۳/۳ درصد از پاسخگویان میزان سرمایه‌ی فرهنگی جوانان در حد پایین می‌باشد و ۲۴ درصد از جوانان میزان سرمایه‌ی فرهنگی‌شان

در حد متوسط می‌باشد. در این بین فقط ۲/۷ درصد از جوانان سرمایه‌ی فرهنگی بالایی داشته‌اند.

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان استفاده از فضای پارک

جدول ۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان استفاده از فضای پارک

میزان استفاده از فضای پارک	فراوانی	درصد
پایین	۴۳	۱۴/۳
متوسط	۱۷۱	۵۷
بالا	۸۶	۲۸/۷
کل	۳۰۰	۱۰۰

جدول ۷ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان استفاده از فضای پارک را نشان می‌دهد. طبق داده‌های جدول فوق میزان استفاده جوانان از فضای پارک با ۵۷ درصد در حد متوسط می‌باشد در حالی که ۲۸/۷ درصد از جوانان میزان استفاده‌شان از فضای پارک در حد بالاست و در بین ۱۴/۳ درصد نیز از این فضا در حد پایین استفاده می‌کنند.

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب مطلوبیت فضایی

جدول ۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب مطلوبیت فضایی

مطلوبیت فضایی	فراوانی	درصد
پایین	۳۰	۱۰
متوسط	۱۴۷	۴۹
بالا	۱۲۳	۴۱
کل	۳۰۰	۱۰۰

طبق داده‌های جدول فوق، احساس مطلوبیت فضایی در بین جوانان با ۴۹ درصد در حد متوسط می‌باشد در حالی که ۴۱ درصد از جوانان احساس مطلوبیت در حد بالا دارند و در بین فقط ۱۰ درصد احساس مطلوبیت در حد پایین دارند.

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان سرمایه اجتماعی

جدول ۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان سرمایه اجتماعی

میزان سرمایه اجتماعی	فراوانی	درصد
پایین	۸۶	۲۸/۷
متوسط	۱۹۱	۶۳/۷
بالا	۲۳	۷/۷
کل	۳۰۰	۱۰۰

همان‌طور که جدول ۹ نشان می‌دهد میزان سرمایه‌های اجتماعی جوانان با ۶۳/۷ درصد در حد متوسط می‌باشد ولی این در حالی است که ۲۸/۷ درصد جوانان سرمایه‌های اجتماعی‌شان در حد پایین می‌باشد و در این بین فقط ۷/۷ درصد افراد سرمایه‌های اجتماعی بالایی دارند.

توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان سرمایه اقتصادی

جدول ۱۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان سرمایه اقتصادی

میزان سرمایه اقتصادی	فراوانی	درصد
پایین	۲۲۰	۷۳/۳
متوسط	۶۸	۲۲/۷
بالا	۱۲	۴
کل	۳۰۰	۱۰۰

جدول ۱۰ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سرمایه‌های اقتصادی را نشان می‌دهد. طبق داده‌های جدول فوق، سرمایه‌های اقتصادی جوانان با ۷۳/۳ درصد در حد پایین می‌باشد در حالی که ۲۲/۷ درصد از جوانان از نظر سرمایه‌های اقتصادی در وضعیت متوسط قرار دارند و فقط ۴ درصد افراد در حد بالا می‌باشند.

آزمون‌های معناداری

آزمون تفاوت میانگین و آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب متغیرهای زمینه‌ای و مستقل
آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و جنس

جدول ۱۱: آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک با جنس

ارتباطات اجتماعی		تعداد	مقوله	متغیر
سطح معناداری	مقدار تی			
Sig=۰/۱۲۹	f=۱/۵۲	۱۸/۶۸	۱۴۶	دختر
		۱۹/۵۹	۱۵۴	پسر

نتایج آزمون تفاوت میانگین‌ها در جدول ۱۱ بیانگر این نکته است که آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی بر حسب جنس با سطح معنی‌داری ۰/۱۲۹ معنادار نمی‌باشد. یعنی بین دختران و پسران از نظر ارتباطات اجتماعی در فضای پارک تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. لازم به ذکر است حداقل نمره‌ی ارتباطات اجتماعی ۷ و حداکثر نمره‌ی ارتباطات اجتماعی در فضای پارک ۳۵ می‌باشد که میانگین ارتباطات اجتماعی دختران در فضای پارک ۱۸/۶۸ و میانگین ارتباطات اجتماعی پسران ۱۹/۵۹ می‌باشد.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سن

جدول ۱۲: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سن

ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
سطح معناداری	ضریب همبستگی		
۰/۰۲۶	-۰/۱۲۸	۳۰۰	سن

مطابق داده‌های جدول ۱۲، بین دو متغیر ارتباطات اجتماعی در پارک و سن رابطه‌ی معناداری وجود دارد (Sig = ۰/۰۲۶). بعلاوه مشخص شد که ضریب همبستگی برابر با -۰/۱۲۸ و جهت این رابطه‌ی منفی می‌باشد؛ یعنی با افزایش سن افراد، ارتباطات اجتماعی کاهش می‌یابد. بدین ترتیب می‌توان گفت که افراد با سن بالاتر میزان ارتباطات اجتماعی‌شان در پارک کمتر است.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و میزان تحصیلات

جدول ۱۳: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و میزان تحصیلات

ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
سطح معناداری	ضریب همبستگی		
۰/۰۰۱	-۰/۱۹۵	۳۰۰	میزان تحصیلات

نتایج به دست آمده از انجام آزمون همبستگی پیرسون بین دو متغیر ارتباطات اجتماعی با میزان تحصیلات رابطه‌ی معناداری را نشان می‌دهد. با توجه به سطح معناداری ۰/۰۰۱ می‌توان گفت بین میزان ارتباطات اجتماعی در محیط پارک با میزان تحصیلات رابطه‌ی معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون بین ارتباطات اجتماعی و میزان تحصیلات برابر با -۰/۱۹۵ و جهت این رابطه منفی می‌باشد؛ یعنی با افزایش میزان تحصیلات، ارتباطات اجتماعی کاهش می‌یابد و افراد با تحصیلات بالاتر، میزان ارتباطات اجتماعی‌شان در فضای پارک کمتر است.

آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب وضعیت تأهل

جدول ۱۴: آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب وضعیت تأهل

ارتباطات اجتماعی			تعداد	مقوله	متغیر
سطح معناداری	مقدار تی	میانگین			
Sig=۰/۶۲۱	t=-۰/۴۹۵	۱۹/۰۴	۲۰۲	دختر	تأهل
		۱۹/۳۶	۹۸	پسر	

جدول ۱۴ آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب وضعیت تأهل می‌باشد. در آزمون تی بین ارتباطات اجتماعی و وضعیت تأهل، سطح معناداری Sig= ۰/۶۲۱ می‌باشد. بدین ترتیب تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در پارک در بین مجردان و متأهلان معنادار نمی‌باشد؛ یعنی بین افراد مجرد و متأهل از لحاظ ارتباطات اجتماعی در پارک تفاوت معناداری وجود ندارد.

آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب وضعیت اشتغال

جدول ۱۵: آزمون تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب وضعیت اشتغال

ارتباطات اجتماعی		میانگین	مقوله	متغیر
سطح معناداری	آماره f			
$Sig = 0/072$	$f = 2/04$	۲۱/۳۲	دانش آموز	اشتغال
		۱۸/۶۹	دانشجو	
		۱۸/۶۸	شاغل	
		۲۰/۸۵	بیکار	
		۱۹/۵	سرباز	
		۱۹/۱۵	خانه‌دار	

جدول ۱۵ تفاوت میانگین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر حسب وضعیت اشتغال را نشان می‌دهد. داده‌های جدول بیانگر تفاوت ناچیز میانگین بین ارتباطات اجتماعی در پارک بر حسب وضعیت اشتغال می‌باشد که این تفاوت ناچیز معنادار نمی‌باشد.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه اقتصادی

جدول ۱۶: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه اقتصادی

ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
سطح معناداری	ضریب همبستگی		
۰/۴۳۸	۰/۰۴۵	۳۰۰	سرمایه اقتصادی

بر اساس داده‌های ۱۶، همبستگی بین دو متغیر ارتباطات اجتماعی در پارک و سرمایه اقتصادی رابطه‌ی معناداری را نشان نمی‌دهد ($Sig = 0/438$)؛ بنابراین سرمایه اقتصادی با ارتباطات اجتماعی در فضای پارک رابطه‌ی معنی‌داری ندارد.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه فرهنگی

جدول ۱۷: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه فرهنگی

ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
سطح معناداری	ضریب همبستگی		
۰/۰۵۷	-۰/۱۱۰	۳۰۰	سرمایه فرهنگی

جدول ۱۷، آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه فرهنگی را نشان می‌دهد. طبق داده‌های جدول فوق، سطح معناداری برای بعد ارتباطات اجتماعی ۰/۰۵۷ می‌باشد. به عبارت دیگر سرمایه فرهنگی افراد با ارتباطات اجتماعی در فضای پارک رابطه‌ی معناداری ندارد.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه اجتماعی

جدول ۱۸: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و سرمایه اجتماعی

ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
سطح معناداری	ضریب همبستگی		
۰/۰۰۰	۰/۲۷۵	۳۰۰	سرمایه اجتماعی

نتایج به دست آمده از آزمون همبستگی پیرسون در جدول فوق، بین دو متغیر ارتباطات اجتماعی در پارک و سرمایه اجتماعی رابطه‌ی معناداری را نشان می‌دهد. ضریب همبستگی پیرسون بین ارتباطات اجتماعی در پارک و سرمایه اجتماعی برابر با ۰/۲۷۵ و جهت این رابطه مثبت می‌باشد؛ یعنی با افزایش سرمایه اجتماعی، ارتباطات اجتماعی در پارک افزایش می‌یابد. به علاوه با توجه به وجود سطح معناداری ۰/۰۰۰ می‌توان گفت بین میزان ارتباطات اجتماعی در محیط پارک و سرمایه اجتماعی رابطه‌ی معناداری وجود دارد؛ یعنی هر چه سرمایه اجتماعی بیشتر باشد میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بیشتر است.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و میزان استفاده از فضاها

جدول ۱۹: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و میزان استفاده از فضاها

ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
ضریب همبستگی	سطح معناداری		
۰/۱۴۳	۰/۰۱۳	۳۰۰	میزان استفاده از فضاها

نتایج به دست آمده در جدول فوق، بین دو متغیر ارتباطات اجتماعی در پارک و میزان استفاده از فضاها رابطه‌ی معناداری را نشان می‌دهد. ضریب همبستگی پیرسون بین دو متغیر برابر با ۰/۱۴۳ و جهت این رابطه مثبت می‌باشد؛ یعنی با افزایش استفاده از فضا، ارتباطات اجتماعی در پارک افزایش می‌یابد. به علاوه با وجود سطح معناداری ۰/۰۱۳ می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد گفت که بین ارتباطات اجتماعی در محیط پارک و استفاده از فضا رابطه‌ی معناداری وجود دارد؛ یعنی افرادی که بیشتر از این فضا استفاده می‌کنند ارتباطات بیشتری در این فضا برقرار می‌کنند.

همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و میزان مطلوبیت فضاها

جدول ۲۰: آزمون همبستگی بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و میزان مطلوبیت فضاها

بعد ارتباطات اجتماعی		تعداد	متغیر
ضریب همبستگی	سطح معناداری		
۰/۱۴۴	۰/۰۱۲	۳۰۰	میزان مطلوبیت فضاها

جدول ۲۰ بیانگر این نکته است که بین دو متغیر ارتباطات اجتماعی در پارک و مطلوبیت فضا رابطه‌ی معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون بین دو متغیر برابر با ۰/۱۴۴ و جهت این رابطه مثبت می‌باشد؛ یعنی با افزایش احساس مطلوبیت فضا، ارتباطات اجتماعی در پارک افزایش می‌یابد. به علاوه با وجود سطح معناداری ۰/۰۱۲ می‌توان گفت که بین ارتباطات اجتماعی در محیط پارک و احساس مطلوبیت فضا رابطه‌ی معناداری وجود دارد؛ یعنی هر چه میزان مطلوبیت از فضا بیشتر باشد میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بیشتر است.

تحلیل رگرسیون چندگانه
رگرسیون چندگانه ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر اساس متغیرهای مستقل و
زمینه‌ای

جدول ۲۱: رگرسیون چندگانه ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر اساس متغیرهای مستقل و زمینه‌ای

مدل	b	Beta	T	Sig	همبستگی ^۱			آمار هم خطی ^۲	
					مرتبه ^۳ صفر	تفکیکی ^۴	نیمه ^۵ تفکیکی	ضریب حداقل ^۶ تورم واریانس ^۷	ضریب خطی
سرمایه‌ی اقتصادی	۰/۰۰۷	۰/۰۰۲	۰/۰۴۲	۰/۹۶۷	۰/۰۴۵	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۹۶۰	۱/۰۴۲
سرمایه‌ی اجتماعی	۰/۳۵۳	۰/۲۳۸	۴/۰۸۰	۰/۰۰۰	۰/۲۷۵	۰/۲۳۳	۰/۲۲۰	۰/۸۵۲	۱/۱۷۳
سرمایه‌ی فرهنگی	-۰/۱۳۳	-۰/۱۱۷	-۱/۹۹۷	۰/۰۴۷	-۰/۱۱۰	-۰/۱۱۶	-۰/۱۰۸	۰/۸۴۹	۱/۱۷۸
مطلوبیت فضایی	۰/۱۴۱	۰/۱۲۵	۰/۳۹۹	۰/۰۴۰	۰/۱۴۴	۰/۰۲۳	۰/۰۲۲	۰/۷۵۹	۱/۳۱۷
استفاده از فضا	۰/۲۴۵	۰/۱۱۲	۱/۹۱۲	۰/۰۴۷	۰/۱۴۳	۰/۱۱۲	۰/۱۰۳	۰/۸۴۳	۱/۱۸۶
جنس ^۸	-۱/۴۵۹	-۱/۴۰	-۲/۴۱۰	۰/۰۱۷	-۰/۰۸۸	-۰/۱۴۰	-۰/۱۳۰	۰/۸۵۷	۱/۱۶۶
سن	-۰/۱۸۷	-۰/۱۴۷	-۲/۰۵۳	۰/۰۴۱	-۰/۱۲۸	-۰/۱۲۰	-۰/۱۱۱	۰/۵۶۹	۱/۷۵۹
میزان تحصیلات	-۰/۲۸۳	-۰/۱۳۰	-۲/۱۱۸	۰/۰۳۵	-۰/۱۹۵	-۰/۱۲۳	-۰/۱۱۴	۰/۷۶۹	۱/۳۰۱
وضعیت ^۹ تأهل	۱/۰۳۹	۰/۰۹۴	۱/۳۹۱	۰/۱۶۵	۰/۰۲۹	۰/۰۸۱	۰/۰۷۵	۰/۶۳۹	۱/۵۶۴
ضریب همبستگی چندگانه ^{۱۰} ضریب تعیین ^{۱۱} ضریب تعیین تعدیل شده ^{۱۲} F ^{۱۱} سطح معناداری									
۰/۳۹۷ ۰/۱۵۷ ۰/۱۳۱ ۶/۰۲۲ ۰/۰۰۰									

^۱ correlation

^۲ collinearity statistics

^۳ zero-order

^۴ partial

^۵ part

^۶ tolerance

^۷ vif

^۸ متغیر جنس به صورت متغیر تصنعی با کدبندی صفر و یک وارد رگرسیون شده است.

^۹ متغیر وضعیت تأهل به صورت متغیر تصنعی با کدبندی صفر و یک وارد رگرسیون شده است.

^{۱۰} R

^{۱۱} R square

^{۱۲} Adjusted R square

جدول ۲۱، رگرسیون چندگانه‌ی ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بر اساس متغیرهای مستقل و زمینه‌ای می‌باشد. ضریب همبستگی چندگانه متغیرهای مستقل با وابسته ۰/۳۹۷ می‌باشد. ضریب تعیین ۰/۱۵۷ نشان‌دهنده‌ی آن است که تقریباً ۱۶ درصد تأثیرات ارتباطات اجتماعی در فضای پارک توسط متغیرهای مستقل تبیین می‌شود و ۸۴ درصد باقیمانده مربوط به عواملی می‌باشد که در این تحقیق سنجیده نشده است. سطح معناداری بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و متغیرهای مستقل و زمینه‌ای رابطه‌ی معناداری وجود دارد ($Sig = 0/000$). با توجه به داده‌های جدول فوق می‌توان گفت با افزایش سرمایه‌ی اقتصادی جوانان میزان ارتباطات در فضای پارک اندکی افزایش می‌یابد. همچنین با افزایش سرمایه‌ی اجتماعی، ارتباطات اجتماعی در فضای پارک، افزایش می‌یابد. رابطه‌ی معناداری بین سرمایه‌ی اجتماعی و ارتباطات اجتماعی در فضای پارک وجود دارد ($Sig = 0/000$)؛ یعنی افرادی که سرمایه‌ی اجتماعی بالاتری دارند میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک بیشتر می‌باشد. این در حالی است که سرمایه‌ی فرهنگی بر ارتباطات اجتماعی در فضای پارک تأثیر منفی دارد به طوری که با افزایش سرمایه‌ی فرهنگی میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک کاهش می‌یابد؛ همچنین رابطه‌ی معناداری بین سرمایه‌ی فرهنگی و ارتباطات اجتماعی در فضای پارک وجود دارد ($Sig = 0/047$)؛ یعنی افرادی که سرمایه‌ی فرهنگی بالاتری دارند میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک کمتر می‌باشد.

در بررسی رابطه‌ی بین مطلوبیت فضایی و ارتباطات اجتماعی در فضای پارک، با افزایش یک واحد انحراف استاندارد مطلوبیت فضایی، ارتباطات اجتماعی در فضای پارک ۰/۱۲۵ واحد انحراف استاندارد افزایش می‌یابد. با توجه به سطح معناداری رابطه‌ی معناداری بین متغیرها وجود دارد ($Sig = 0/040$)؛ یعنی افرادی که از احساس مطلوبیت بالاتری برخوردارند در فضای ارتباطات بیشتری برقرار می‌کنند.

همچنین رابطه‌ی معناداری بین متغیر استفاده از فضا و ارتباطات اجتماعی در فضای پارک وجود ندارد ($Sig = 0/047$)؛ یعنی افرادی که بیشتر از این فضا استفاده می‌کنند، ارتباطات بیشتری برقرار می‌کنند.

رابطه‌ی معناداری بین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک و جنس وجود دارد ($Sig = 0/017$)؛ یعنی میزان ارتباطات اجتماعی پسران در فضای پارک بیشتر از دختران می‌باشد. این امر بیانگر این نکته است که پسران از این فضا برای برقراری ارتباطات خود استفاده می‌کنند.

متغیر سن تأثیر معنی‌داری بر ارتباطات اجتماعی در فضای پارک داشته است. با افزایش یک واحد انحراف استاندارد سن، ارتباطات اجتماعی در فضای پارک $0/147-$ واحد انحراف استاندارد کاهش می‌یابد. با توجه به سطح معناداری ($Sig = 0/041$)، افراد که در ابتدای سن جوانی هستند از این فضا برای ارتباطات اجتماعی خود استفاده می‌کنند ولی افراد در سن بالاتر جوانی از این فضا برای ارتباطات اجتماعی خود استفاده نمی‌کنند. همچنین میزان تحصیلات بر ارتباطات اجتماعی در فضای پارک تأثیر دارد. با توجه به ضریب انحراف استاندارد $0/130-$ ، با افزایش میزان تحصیلات ارتباطات اجتماعی در پارک کاهش می‌یابد. همچنین با توجه به سطح معناداری ($Sig = 0/035$)، افراد با تحصیلات بالاتر کمتر از محیط پارک برای ارتباطات اجتماعی خود استفاده می‌کنند. علاوه بر وضعیت تأهل تأثیر معناداری بر ارتباطات اجتماعی در فضای پارک نداشته است ($Sig = 0/165$).

با توجه به ضریب حداقل تحمل و تورم واریانس، متغیرهای سنجیده شده، مشکل هم‌خطی ندارند؛ یعنی ضریب حداقل تحمل بیشتر از یک دهم می‌باشد و عامل تورم واریانس نیز برای هیچ کدام از متغیرها بالاتر از ۱۰ یا ۴ نمی‌باشد.

نتیجه‌گیری

فضای شهری به‌عنوان مکانی برای شکل‌گیری ارتباطات اجتماعی است. حضور افراد از گروه‌های مختلف سنی و جنسی باعث پویایی فضای شهری می‌شود. وجود چنین فضایی ارتباطات سازنده را شکل می‌دهد و اعتماد اجتماعی بین گروه‌های مختلف را ایجاد می‌کند. "فضا بعد مادی جامعه است و اگر آن را مستقل از روابط اجتماعی در نظر بگیریم، مانند آن است که ماهیت را از جسم آن جدا سازیم و اولین اصل هر علم اجتماعی را نادیده بگیریم. روح و جسم با هم ارتباط متقابل دارند. بنابراین اشکال فضایی کره‌ی خاکی ما، همانند سایر چیزها توسط عمل انسانی شکل می‌گیرد" (ستارزاده، ۱۳۸۷: ۱۷۹). بنابراین ارتباطات اجتماعی در فضای پارک را سنجیده‌ایم مبنی بر اینکه فضای پارک تا چه میزان توانسته است ارتباطات اجتماعی مفید را در بین جوانان شکل دهد. بر این مبنای سؤالاتی پرسیده شده است. تحقیقات متعددی چون حمیدی و اسماعیل‌زادگان (۱۳۹۴)، لطیفی و سجادزاده (۱۳۹۳)، کوکبی و دیگران (۱۳۹۱)، سیلاند و همکاران (۲۰۰۹)، سیمور (۲۰۱۲)، کاسکنتی و همکاران (۲۰۱۴)، لی (۲۰۱۴)، لین و همکاران (۲۰۱۴)، ویتچ و همکاران (۲۰۱۵) و ... در ارتباط با فضای پارک انجام داده‌اند.

در تحقیق حاضر در خصوص ارتباطات در فضای پارک به سنجش متغیرهای زمینه‌ای (سن، جنس، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل و وضعیت اشتغال) پرداخته‌ایم. یافته‌ها نشان داد که در بحث بین جنس و ارتباطات اجتماعی در فضای پارک رابطه‌ی معناداری وجود دارد به طوری که پسران در فضای پارک از ارتباطات اجتماعی بیشتری برخوردارند و دختران از این فضا برای ارتباطات خود کمتر استفاده می‌کنند.

در بررسی متغیر میزان تحصیلات، افراد با تحصیلات بالاتر کمتر در محیط پارک ارتباطات اجتماعی برقرار می‌کنند. به طوری که با افزایش تحصیلات، ارتباطات اجتماعی از این فضا کمتر می‌شود. این نتیجه به نوبه‌ی خود قابل تأمل و توجه است. این نتیجه در هیچ تحقیق دیگری مورد بررسی قرار نگرفته است. در بررسی وضعیت تأهل و وضعیت اشتغال، با ارتباطات اجتماعی در فضای پارک رابطه‌ی معناداری ندارد به طوری که افراد مجرد و متأهل از نظر ارتباطات اجتماعی در محیط پارک با یکدیگر فرقی ندارند و این موضوع در مورد افراد با گروه‌های شغلی متفاوت نیز صدق می‌کند.

بررسی همبستگی متغیرهای مستقل با وابسته، سؤال این تحقیق این بود که "به نظر پایگاه اقتصادی - اجتماعی جوانان در میزان ارتباطات اجتماعی آنان در محیط پارک تأثیرگذار است"، پایگاه اقتصادی - اجتماعی افراد از متغیرهای مستقل این تحقیق می‌باشد که با استفاده از آن به بررسی میزان ارتباطات اجتماعی در محیط پارک پرداخته‌ایم. پایگاه اقتصادی - اجتماعی افراد با ارتباطات اجتماعی در محیط پارک رابطه‌ی معناداری ندارد. متغیر مستقل دیگری که در این تحقیق بررسی شده است سرمایه‌ی فرهنگی می‌باشد؛ فرضیه‌ی تحقیق این بود که "به نظر می‌رسد سرمایه‌ی فرهنگی جوانان در ارتباطات اجتماعی آنان در محیط پارک تأثیرگذار است"، بررسی سرمایه‌ی فرهنگی با ارتباطات اجتماعی در فضای پارک رابطه‌ی معناداری را نشان می‌دهد و تفاوت معناداری بین افراد با سرمایه‌ی فرهنگی متفاوت وجود دارد. به طوری که افراد با سرمایه‌ی فرهنگی بیشتر از این محیط فاصله می‌گیرند و با افزایش سرمایه‌ی فرهنگی میزان ارتباطات اجتماعی در فضای پارک کاهش می‌یابد این تأثیر منفی ناشی از این بوده است که شاید افراد با سرمایه‌ی فرهنگی بیشتر، فضای پارک را برای برقراری ارتباطات اجتماعی مناسب نمی‌دانستند.

متغیر دیگر مورد بررسی؛ سرمایه‌ی اجتماعی افراد و ارتباطات اجتماعی در محیط پارک بوده است. سرمایه‌ی اجتماعی یکی از متغیرهای تأثیرگذار در ارتباطات اجتماعی افراد در فضای پارک می‌باشد. سرمایه‌ی اجتماعی را می‌توان روابط پایدار بین افراد دانست که افراد با وجود این روابط از حمایت‌هایی برخوردارند. این متغیر نشان می‌دهد افرادی که

سرمایه‌ی اجتماعی بالاتری دارند ارتباطات بیشتری در فضای پارک برقرار می‌کنند از فضای پارک بیشتر برای دوست‌یابی استفاده می‌کنند و با دیگران راحت‌تر ارتباط برقرار می‌کنند. مهم‌ترین عامل برای برقراری ارتباطات اجتماعی در فضای پارک سرمایه‌ی اجتماعی می‌باشد. در ارتباط با سرمایه‌ی اجتماعی و کیفیت فضایی و تداوم حیات شهری تحقیقاتی صورت گرفته است. همان‌طور که بیان شد این تحقیق کیفیت فضا را در ایجاد سرمایه‌ی اجتماعی سنجیده است ولی تحقیق حاضر میزان سرمایه‌ی اجتماعی فرد و تأثیر آن بر احساس امنیت آنان در محیط پارک بررسی کرده است که این نتایج مورد بررسی قرار نگرفته است.

متغیر دیگر مورد بررسی در این تحقیق، میزان استفاده از فضاهای پارک توسط جوانان می‌باشد، متغیر مستقل میزان استفاده‌ی جوانان از فضای پارک و نوع نگاهشان در مورد این فضا مورد بررسی قرار گرفت، بیانگر این است افرادی که از فضاهای پارک استفاده‌ی بیشتری دارند نوع نگاهشان با دیگران متفاوت است به طوری که این افراد در فضای پارک ارتباطات اجتماعی بیشتری برقرار می‌کنند و از این فضا برای دوست‌یابی خود استفاده می‌کنند.

متغیر مطلوبیت فضایی با ارتباطات اجتماعی افراد در محیط پارک مورد سنجش قرار گرفته است. احساس تعلق و دلبستگی به مکان که در هر موقعیت و فضا به منظور بهره‌مندی و تداوم حضور انسان در مکان نقش تعیین‌کننده‌ای می‌یابد. مطلوبیت فضایی، احساس افراد نسبت به محیط شهر خود می‌باشد. نکته‌ی مهم این است که هر چقدر فرد نسبت به محیط شهر خود احساس مطلوبیت بیشتری داشته باشد، محیط پارک را برای ارتباطات اجتماعی مناسب می‌داند. بنابراین یکی از متغیرهای مهم و یا یکی از ویژگی‌های مهم در بین افراد احساس مطلوبیت آنها نسبت به شهر می‌باشد چرا که این احساس مطلوبیت باعث ایجاد ارتباطات در فضای شهری می‌شود.

فهرست منابع:

- امیرفخریان، مصطفی؛ خاکپور، براتعلی؛ دانایی، مجید و توانگر، معصومه (۱۳۹۱). "بررسی و تحلیل نقش کارکردهای اجتماعی پارک‌های شهری بر اساس موقعیت مکانی و شرایط کلی منطقه؛ نمونه‌ی مطالعاتی مناطق ۱ و ۶ شهرداری مشهد"، فصلنامه‌ی فضای جغرافیایی، سال دوازدهم، شماره‌ی ۴۰.
- افروغ، عماد (۱۳۷۷). فضا و نابرابری اجتماعی (ارائه‌ی الگویی برای جداگزینه‌ی فضایی و پیامدهای آن)، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، تهران.
- ابراهیم‌زاده، عیسی؛ ملکی، سعید و حاتمی، داود (۱۳۹۳). "ارزیابی وضعیت ایمنی در پارک‌های شهری نمونه‌ی موردی؛ پارک‌های شهره‌ایده"، مجله‌ی پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال پنجم، شماره‌ی ۱۹.
- بهزادفر، مصطفی و طهماسبی، ارسلان (۱۳۹۲). "شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های تأثیرگذار بر تعاملات اجتماعی، تحکیم و توسعه‌ی روابط شهروندی در خیابان‌های شهری با نمونه‌ی مطالعه: سنندج"، مجله‌ی باغ نظر، سال دهم، شماره‌ی ۲۵.
- پاکزاد، جهان‌شاه (۱۳۸۵). "راهنمای طراحی فضای شهری در ایران"، چاپ کیانقش، شرکت طرح و نشر پیام سیما.
- حامدی، محمدعلی (۱۳۸۹). "ضوابط طراحی فضاهای سبز شهری"، معاونت برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی.
- حمیدی، حسین و اسماعیل‌زادگان، نعمیه (۱۳۹۴). "عوامل مؤثر بر کارایی پارک شهری با تأکید بر عملکرد و سرزندگی آن، نمونه‌ی مورد مطالعه: پارک ائل‌رباغی شهر ارومیه"، مجله‌ی علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره‌ی هفدهم، شماره‌ی ۱.
- ستارزاده، داریوش؛ نقی‌زاده، محمد و حبیب، فرح (۱۳۸۷). "فضای شهری، اندیشه‌ی اجتماعی"، مجله‌ی علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره‌ی دوازدهم، شماره‌ی چهارم.
- سیفی، محمدرضا و حکمتی، جمشید (۱۳۹۰). طراحی باغ و پارک، انتشارات فرهنگ جامع.
- طالبی، ژاله (۱۳۸۳). "روابط اجتماعی در فضاهای شهری"، نامه‌ی علوم اجتماعی، شماره‌ی ۲۴.
- عزیزی جلیلیان، منا و دانه‌کار، افشین (۱۳۹۱). "تعیین و تحلیل میزان استاندارد شاخص‌های کلیدی استفاده از پارک‌های شهری مطالعه‌ی موردی: پارک‌های شهری کرج"، نشریه‌ی هنرهای زیبا، معماری و شهرسازی، دوره‌ی ۱۷، شماره‌ی ۲.

قاسم‌زاده، بهنام؛ پژوهان، موسی؛ حاتمی‌نژاد، حسین و سجادزاده، حسن (۱۳۹۳). "تأثیر خشکسالی زاینده‌رود در تعاملات اجتماعی و فضاهای جمعی اصفهان"، مجله‌ی محیط‌شناسی، دوره‌ی ۴۰، شماره‌ی ۲.

قربانی، رسول و تیموری، راضیه (۱۳۸۹). "تحلیلی بر نقش پارک‌های شهری در ارتقای کیفیت زندگی شهری با استفاده از الگوی *Seeking-Escaping*؛ نمونه‌ی موردی: پارک‌های شهری تبریز"، پژوهش‌های جغرافیای انسانی، شماره‌ی ۷۲.

کوکبی، لیلا؛ ایزدی خرامه، حسن؛ عبدالهی، رحمت‌اله و سلیمانی، رقیه (۱۳۹۱). "حیات جمعی در فضای عمومی سبز راه، نگرشی بر تنوع فرهنگی اجتماعی استفاده از فضا؛ مطالعه‌ی موردی: پارک خطی باغ بلند شیراز"، مجله‌ی پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال سوم، شماره‌ی ۱۱.

لطیفی، امین و سجادزاده، حسن (۱۳۹۳). "ارزیابی تأثیر مؤلفه‌های کیفیت محیطی بر الگوهای رفتاری در پارک‌های شهری (مطالعه‌ی موردی: پارک مردم شهر همدان)"، فصلنامه‌ی مطالعات شهری، دوره‌ی ۳، شماره‌ی ۱۱.

محمدی، محمود؛ عظیمی، مریم؛ مقدم، حامد و رفیعیان، مجتبی (۱۳۹۱). "فضاهای عمومی شهری، تحقق تعاملات اجتماعی در بافت‌های تاریخی (نمونه‌ی موردی: شهر قدیم لار)"، نشریه‌ی مرمت آثار و بافت‌های تاریخی، فرهنگی، سال دوم، شماره‌ی ۴.

Carreiro, Margaret M., Zipperer, Wayne C. (2011). "Co-adapting Societal and Ecological Interactions Following Large Disturbances in Urban Park woodlands", *Austral Ecology*, 904-915.

Cascante, I., Turney, J. (2014). "Parks, People, and Participation: The Toronto Experience", *the Urban Institute*, 180-210.

Engelberg, Jessa K., Conway, Terry L., Geremia, Carrie, Cain, Kelli L., Saelens, Brian E., Glanz, Karen, Frank, Lawrence D., Sallis, James F., (2016). "Socioeconomic and Race/Ethnic Disparities in Observed Park Quality", *BMC Public Health*, 1186-1197.

Gabriel, N. (2011). "The work that parks do: towards an urban environmentality", *Social & Cultural Geography*, Vol. 12, No. 2, 123-141.

Li, Ch. (2014). "Ethnicity, Culture and Park Design: Case Studies of Urban Parks in American Chinatowns", *Journal of Urban Design*, Vol. 19, No. 2, 230–254.

Lin, Brenda B., Fuller, Richard A., Bush, R., Gaston, Kevin J., Shanahan, Danielle F. (2014). "Opportunity or Orientation? Who Uses Urban Parks and Why", *journal Plos One*, Volume 9, 7422-7429.

Morrison, G., Chapman, William C., (2005). "Can Urban Parks Provide Habitat for Woodpeckers?", *Journal of naturalist*, 253-262.

Seeland, K., Dubendorfer, S., Hansmann, R. (2009). "Making friends in Zurich's urban forests and parks: The role of public green space for social inclusion of youths from different cultures", *Forest Policy and Economics* 11, 10–17.

Seymour, M. (2012). "Just Sustainability in Urban Parks", *Local Environment*, Vol. 17, No. 167–185.

Thompson, Catharine W. (2002). "Urban Open Space in the 21st Century", *Landscape and Urban Planning* 60, 59-72.

Talin, E. (2010). "The Spatial logic of Parks", *Journal of Urban Design*, Vol. 15, No.4, 473-491.

Tynon, Joanne F., Baur, Joshua W. R., Rosenberger, Randall S. (2014). "Urban Parks and Attitudes about Ecosystem Services: Does Park Use Matter?", *Journal of Park and Recreation Administration*, Volume 32, Number 4, pp. 19–34.

Tardona, Daniel R., Bozeman, Brittany A., Pierson, Katrina L., (2014). "A Program Encouraging Healthy Behavior, Nature Exploration, and Recreation through History in an Urban National Park Unit", *Journal of Park and Recreation Administration Summer*, 73-82.

Ugla, Y. (2014). "Protecting Urban Greenery: The Case of Stockholm's National City Park", *American Sociological Association*, 360–380.

Veitch, J., Carver, A., Abbott, Gavin, Giles-Corti, B., Timperio, A., Salmon, J. (2015). "How Active are People in Metropolitan Parks? An Observational Study of Park Visitation in Australia", *BMC Public Health*, 118-139.